

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Statuitur negativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

agunt, regnum DEI non consequentur. Quæ verò mitioribus terminis notantur, esse venialia, sicuti Prov. 10. *In multiloquio non deerit peccatum.* Secundò attendi debet ad communem consensum SS. PP. DD. & fidelium, ex quo cognoscimus binam refectionem in diebus jejunii esse peccatum mortale; refectionem verò in-

choatam ante meridiem esse veniale. Tertio: quæ graviter lædunt charitatem DEI, vel proximi, sunt mortalia; quæ verò leviter tantum, sunt venialia. Præterea attendi debet ad quantitatem deliberationis, advertentiam, & materiam, genus peccati, tenorem legis, &c.

ARTICULUS II.

An ex peccato veniali fieri possit mortale?

SUMMARIUM.

1. *Status questionis.*
2. *Idem numero actus moraliter non potest ex veniali fieri peccatum mortale.*
3. *Nec multa venialia possunt integrare unum mortale.*
4. *Quid sentiendum de minutis furtulis?*
5. *Veniale peccatum disponit ad mortale.*
6. *Aliquando directè.*
7. *Aliquando indirectè.*

§. I.

Statuitur negativa.

1. **C**ertum est primò: actum, qui ex objecto spectatus tantum esset venialiter malus, ex fine vel aliâ circumstantiâ habente gravem deformitatem posse effici mortaliter peccaminosum, quemadmodum etiam actus ex objecto bonus per malum finem vel circumstantiam vitari potest, ut si verba jocosa proferantur in finem fornicandi.

Certum est secundò: actum ex objecto tantum venialiter malum fieri graviter peccaminosum, quando affectus peccantis erga illud objectum adeò est exorbitans, ut quis propter illud sit paratus etiam grave præceptum transgrediendi.

Certum est tertio: peccatum ex se leve gravem malitiam contrahere, quando fit cum formali contemptu legis, aut legislatoris: aut quando est occasio proxima incidendi in peccatum mortale, ut est otiosa confabulatio cum persona, cum qua quis scit se sæpius peccasse.

Certum est quartò: Unum eundemque actum in esse physico invariatur posse ex venialiter malo successivè fieri mortaliter peccaminosum; ita quippe actus voluntatis à principio venialiter malus propter imperfectam deliberationem, accedente plenâ advertentiâ fit peccatum mortale. Triplex igitur superest dubium, primò, an idem numero actus etiam invariatur, in esse moris fieri possit è veniali mortalis? Secundò: An venialia per multiplicationem ita augeri possint, ut tandem pertingant ad malitiam & quantitatem peccati mortalis? Tertio: An veniale possit esse dispositio ad peccatum mortale?

2. **CONCLUSIO PRIMA.** *Non potest idem numero actus in esse moris fieri ex peccato veniali peccatum mortale; neque potest cum multis peccatorum venialium quantumcunque multiplicatus ascendere ad malitiam peccati mortalis.* Ratio primæ partis est: Quando mutatur voluntarium, tunc etiam mutatur moralitas actus; siquidem

ista essentialiter radicatur in voluntario libero: sed quotiescunque fit ex veniali mortale, toties mutatur voluntarium; ergo etiam mutatur moralitas actus; & consequenter actus non manet idem numero in esse moris. Min. probatur; quia in peccato veniali supponitur tantum adfuisse semiplena libertas, in peccato verò mortali adest libertas plena; sed hæc est diversitas & mutatio voluntarii: ergo.

Confirmatur. Mutato practico dictamine, à quo actus dependet in esse moris, mutatur ipsius moralitas; sed aliud est dictamen practicum, à quo deviat peccatum mortale, aliud à quo deviat veniale: ergo. Min. probatur; quia regula, à qua discordat peccatum mortale, est practicum dictamen de conservanda charitate & conjunctione cum fine ultimo, regula verò à qua discordat veniale, est dictamen de conservando fervore charitatis; sed hæc sunt diversa dictamina: ergo.

Ratio secundæ partis est: Quantumcunque multiplicentur individua unius generis & ordinis, nunquam tamen pertingunt ad individuum ordinis superioris; sicuti quantumcunque multiplicentur accidentia, nunquam tamen pertingunt ad lineam substantiæ: sed peccata venialia pertinent ad genus & ordinem peccati venialis: ergo quantumcunque multiplicentur, nunquam tamen pertingunt ad gravitatem peccati mortalis, quod est in diverso ordine & genere.

Obijcies: Qui sæpius per minuta furta peccat venialiter, tandem perveniendo ad gravem materiam, etiam peccat mortaliter; ergo ex pluribus minutis & venialibus peccatis tandem integrari & resultare potest peccatum mortale.

Respondeo negando consequentiam; nam quando per minuta furtula pervenitur ad notabilem materiam, ex qua grave & notabile damnum proximo inferitur, non ideo peccatur mortaliter, quia ex omnibus precedentibus furtis, tanquam partibus integrantibus, resultat peccatum mortale; sed quia advertens ad gravitatem damni in ultimo furto peccat mortaliter: quod licet seorsim spectatum furtum sit rei levis, quatenus tamen accipitur cum connotatione ad materiam omnium furtorum precedentium, cum quibus materia ultimi furci grave damnum constituitur supponitur, sic habet rationem gravis iniuriæ sufficientis ad peccatum mortale.